

Tricholoma dulciolens

Doftmusseron

Storsvampar, Basidiesvampar

NE NA LC DD NT **VU** EN CR RE

Sårbar (VU)
A2c+3c+4c; C2a(i); D1

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Agaricales, **Familj:** Tricholomataceae, **Släkte:** Tricholoma (musseroner),
Art: Tricholoma dulciolens - doftmusseron Kytöv. **Synonymer:** Tricholoma caligatum var. dulciolens (Kytöv.) Bon

Kännetecken

En medelstor slank musseron i "Tricholoma caligatum-gruppen", det vill säga en liten svampgrupp som står nära goliatmusseron (*Tricholoma matsutake*). Hatten är först välvd med inrullad hattkant, senare utbredd, ca 5–10 cm bred, fjällig av en mängd små ljusbruna-rosabruna tilltryckta fjäll. Foten är upp till 15 cm hög och 2 cm tjock, överst med en hudartad ring. Skivorna är vita och urnupna. Nedanför ringen spricker fotens ljusbruna ytterstikt upp i täta spräckliga tvärband eller bälten. Svampen avger en parfymliknande, söttaktig-fruktartad doft. Jämfört med goliatmusseron är doftmusseronen en mindre, slankare, ljus rosabrun svamp utan stora mörka hattfjäll. Doftmusseronen beskrevs som ny för vetenskapen 1988 och dess typlokal är från Medelpad, Borgsjö, Lombäcken.

Utbredning och status

En mycket sällsynt, nordlig (hemiboreal-boreal) art med ett tiotal spridda fynd i Sverige, från Södermanland och Uppland i söder upp till norra Dalarna (Älvdalen), Medelpad och Jämtland i norr. Den är dessutom rapporterad från Norge, Finland, Ryssland, Estland samt bergsområden i Tjeckien, Slovakien och Schweiz. Troligen förekommer arten även i Nordamerika.

Ekologi

Arten är knuten till gran, med vilken den bildar ektomykorrhiza. Den växer på bördig och vanligtvis något kalkpåverkad mark. En typisk växtmiljö kan benämnas som örtrik, frisk gammal blåbärsgranskog i något fuktigt läge med välutvecklade och stabila mossmattor, exempelvis i brandrefugiala bäckraviner och sluttningar. På lokalerna föreligger troligen en mycket långvarig kontinuitet med gran. På lokalerna uppträder svampen vanligtvis sparsamt med bara enstaka fruktkroppar.

Hot

Arten hotas av alla former av skogsbruksåtgärder, såsom slutavverkning, röjning, gallring, skogsmarksgödsling och körning med traktorer och skogsmaskiner. Arten är troligen uttorkningskänslig och kräver växtplatser med ett kontinuerligt fuktigt mikroklimat. Även slutavverkning eller kraftig gallring i intilliggande skog kan därför vara ett hot om det medför ökad genomblåsning och uttorkning.

Åtgärder

Skogsområden med arten bör skyddas och undantas från alla skogsbruksåtgärder. Markskador måste undvikas.

Litteratur

Christensen, M. & Heilmann-Clausen, J. 2013. *The genus Tricholoma*. Fungi of northern Europe, vol. 4. Svampetryck, Danmark.

Kytövuori, I. 1989. *The Tricholoma caligatum group in Europe and North Africa*. Karstenia vol. 28 (2): 65-77.

Författare

Johan Nitare 2017